

Zlepšení populačních trendů ptáků zemědělské krajiny na malé škále - případová studie na populaci skřivana polního a strnada lučního v ptačí oblasti v rámci systému Natura 2000

Za pouhá čtyři století došlo k přeměně více než 80% travnatých ploch, které jsou nyní využívány pro lidské účely. Za stejně krátkou dobu došlo k nárůstu osídlených ploch a území využívaných v zemědělství z 5 na 39%. Intenzifikace zemědělství v posledních desetiletích je označována za hlavní příčinu postupujícího úbytku zhruba poloviny všech ptáků evropské zemědělské krajiny. I přes využívání Agro-environmentálních opatření (AEO) a ochrany v rámci Natura 2000, se početnost ptáků obývajících zemědělské oblasti stále snižuje, a to na úrovni států i celé Evropy. V této studii byl sledován efekt vyhlášené ptačí oblasti (PO) ve Francii na dva běžné ale ubývající druhy typické pro zemědělskou krajinu. Za osm let od jejího vyhlášení bylo uvnitř ptačí oblasti pozorováno zpomalení úbytku populace skřivana polního a u strnada lučního rychlejší nárůst populace v porovnání s populacemi nacházejícími se mimo ptačí oblast. Existence ptačí oblasti tedy pozitivně ovlivnila lokální populační trendy ptáků obývajících zemědělskou krajinu.

Využitelné výstupy:

- Přesné příčiny úbytku ptáků zemědělské krajiny se obtížně identifikují a často se jedná o působení několika negativních faktorů najednou. Zásadní vliv má především používání pesticidů a narušování heterogenity prostředí.
- Početnost skřivana polního v Evropě poklesla o 46% a u strnada lučního jde dokonce o 78%. U obou druhů je pokles početnosti připisován právě změnám v zemědělských aktivitách.
- Výzkum probíhal v PO v oblasti Niort-Brioux (Francie; 46°15' S, 0°30' Z). Management oblasti byl zajištěn zavedením AEO. Tato oblast sestává převážně z malých polí, obiloviny představují největší podíl (44%), pak následují kukuřice a slunečnice (24%) a louky a pastviny (15%). Ochranná opatření byla uskutečněna především v podobě zřízení a extenzivního managementu luk a pastvin a omezení herbicidů a hnojiv. Kompletní přehled opatření je shrnut v Tabulce 1.
- PO byla vyhlášena v místech s původně vyšší početností skřivanů (9%) i strnadů (13%), ale po vyhlášení PO došlo k nárůstu rozdílu v početnostech, který se zvýšil uvnitř PO u skřivanů na 17% a u strnadů na 24%. Výrazně lepší kvality habitatu uvnitř PO bylo dosaženo díky implementaci AEO, především extenzivním využíváním luk a pastvin. U strnadů lučních byla po roce 2004 přítomnost víceméně stabilní. Od roku 2005 došlo k nárůstu početnosti, který byl uvnitř PO výraznější (Graf 1a). U skřivanů polních byl zaznamenán pokles v jejich přítomnosti uvnitř i mimo PO, ale mimo docházelo k většímu kolísání hodnot. U početnosti byl také pokles uvnitř i mimo PO, ačkoliv mimo PO byl pokles výraznější (12% vs. 19%, Graf 1b).
- Porovnání lokálních trendů s populačními trendy na větší škále ukazuje, že trendy mimo PO jsou podobné trendům v evropském měřítku, avšak uvnitř PO je jejich vývoj pozitivnější (Graf 2).

Grafické přílohy: [obrazek_1.png](#) [1]

 [obrazek_2.png](#) [2]

 [tabulka_1.png](#) [3]

Zdroj: Brodier, S., Augiron, S., Cornulier, T. & Bretagnolle, V. (2014). Local improvement of skylark and corn bunting population trends on intensive arable landscape: a case study of the conservation tool Natura 2000. *Animal Conservation*, 17, 204-216.

Zadal: missredshank

URL zdroje: <http://www.forumochranyprirody.cz/zlepseni-populacnich-trendu-ptaku-zemedelske-krajiny-na-male-skale-pripadova-studie-na-populaci-skri>

Odkazy:

[1] http://www.forumochranyprirody.cz/sites/default/files/obrazek_1.png

[2] http://www.forumochranyprirody.cz/sites/default/files/obrazek_2.png

[3] http://www.forumochranyprirody.cz/sites/default/files/tabulka_1.png